

239.

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

U S T A W A

z dnia 18 marca 1932 r.

o zmianie niektórych przepisów, dotyczących zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych.

Art. 1. Ustawa z dnia 11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. z 1924 r. Nr. 6, poz. 46) w brzmieniu, ustalonem ustawą z dnia 13 lutego 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 18, poz. 178), ustawą z dnia 12 czerwca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 52, poz. 526), ustawą z dnia 22 lipca 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 83, poz. 566), rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 grudnia 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 122, poz. 705), ustawą z dnia 23 marca 1929 r. (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 234), rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 listopada 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 82, poz. 647), oraz ustawą z dnia 18 marca 1931 r. (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 170), ulega następującym zmianom:

1) W art. 2 dodaje się następujący przepis jako ustęp końcowy:

„Funkcjonariuszowi państwowemu lub zawodowemu wojskowemu, mianowanemu ministrem w czasie piastowania mandatu poselskiego lub senatorskiego, albo wybranemu na posła lub senatora w czasie zajmowania stanowiska ministra, zalicza się do wysługi emerytalnej w razie zwolnienia ze stanowiska ministra przed wygaśnięciem mandatu poselskiego lub senatorskiego pozostały czas piastowania tego mandatu w przypadku, jeżeli w chwili zwolnienia ze stanowiska ministra funkcjonariusz państwowy lub zawodowy wojskowy nie nabył zgodnie z ust. 3 prawa do uposażenia emerytalnego.

Uposażenie emerytalne zostanie w takim przypadku wymierzone dopiero po wygaśnięciu mandatu poselskiego lub senatorskiego i z zastrzeżeniem postanowień art. 9 ustawy.

2) W art. 7 ust. 1 zamiast słów: „w wysokości 5% (pięć) uposażenia” wstawia się słowa: „w wysokości ośmiu procent (8%) uposażenia”.

3) W art. 7 dodaje się jako ustępy końcowe postanowienia następujące:

„Za czas służby państwowej, za który funkcjonariusz państwowy lub zawodowy wojskowy uiścił ośmioprocentową opłatę emerytalną, począwszy od 1 kwietnia 1932 r. Skarb Państwa na mocy niniejsze-

go postanowienia przekazywać będzie ośmioprocentową składkę, określoną w art. 120 ust. 2 (przy analogicznym zastosowaniu postanowień ust. 4) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 listopada 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 106, poz. 911) właściwym zakładom ubezpieczeń pracowników umysłowych oraz właściwym instytucjom, przedsiębiorstwom i zakładom, których pracownicy zgodnie z art. 5 pkt. 4, 5 i 6 powołanego rozporządzenia nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia.

Przekazywanie składek, o których mowa w ustępie poprzednim, będzie uskutecznione za wszystkich funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych, którzy przejdą ze służby państwowej do zatrudnienia, uzasadniającego obowiązek ubezpieczenia w zakładzie ubezpieczeń pracowników umysłowych na zasadzie powołanego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 listopada 1927 r. lub do służby w instytucjach, przedsiębiorstwach czy też zakładach, uzasadniających w myśl art. 5 pkt. 4, 5 i 6 tegoż rozporządzenia zwolnienie z obowiązku ubezpieczenia, o ile ci funkcjonariusze państwowi i zawodowi wojskowi ani nie nabyli w służbie państwowej prawa do emerytury, ani prawa tego przy rozwiązaniu stosunku służbowego nie utracili.

Zakłady ubezpieczeń pracowników umysłowych oraz instytucje, przedsiębiorstwa i zakłady zaliczą funkcjonariuszom państwowym i zawodowym wojskowym, za których Skarb Państwa winien przekazać składki ubezpieczeniowe, do miesięcy składkowych, względnie do wysługi emerytalnej w całości okres czasu, za który Skarb Państwa ma przekazać składki, niezależnie od obowiązujących w tej mierze odmiennych przepisów".

4) W art. 9 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„Prawo do uposażenia emerytalnego nabywa funkcjonariusz państwowy lub zawodowy wojskowy, który po nieprzerwanej co najmniej 15-letniej państwowej służbie cywilnej lub wojskowej, względnie po łącznym, nieprzerywanym, co najmniej 15 lat trwającym okresie państwowej służby cywilnej i wojskowej, przechodzi w stan spoczynku z powodów, przewidzianych w ustawie niniejszej lub we właściwych przepisach o stosunkach służbowych, albo też zostaje zwolniony bez utraty praw nabytych”.

5) W art. 9 ust. 2 przy końcu pkt. 1 zamiast słów: „nabytą w związku ze służbą, bez własnej winy” wstawia się słowa: „nabytą bez własnej winy po wstąpieniu do służby”.

6) W art. 9 ustęp ostatni skreśla się wyrazy: „10-letniej”, natomiast wstawia się słowo: „15-letniej”.

7) Art. 19 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„Uposażenie emerytalne wynosi po 15 latach służby 40% (czterdzieści procent) i wzrasta za każdy następny rok do 25 roku służby łącznie o 2,4% (dwa całe cztery dziesiąte procent), poczem wzrasta za każdy dalszy rok o 2,8% (dwa całe osiem dziesiątych procent), aż do 92% (dziewięćdziesięciu dwóch procent) podstawy wymiaru (art. 17), co stanowi pełny wymiar uposażenia emerytalnego. W przypadkach, w których możliwe jest nabycie prawa do emerytury po krótszym okresie służby, niż lat 15 (art. 9 ust. 2), uposażenie emerytalne wynosi do 10 lat służby włą-

cznie 30% (trzydzieści procent) i wzrasta za każdy następny rok służby do 15 lat służby łącznie o 2% (dwa procent) podstawy wymiaru (art. 17)”.

8) Art. 25 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„Za uposażenie, ostatnio pobierane w służbie czynnej, w rozumieniu poprzedniego ustępu, należy uważać uposażenie, któreby emeryt otrzymał w danym miesiącu, gdyby pełnił obowiązki służbowe w miejscu swego stałego zamieszkania, jako samotny funkcjonariusz państwowy, względnie zawodowy wojskowy, zaliczony do tego stopnia i grupy, do których był zaliczony ostatnio przed przeniesieniem w stan spoczynku, z uwzględnieniem tylko tych dodatków do uposażenia, do których mają prawo wszyscy funkcjonariusze państwowi i zawodowi wojskowi”.

9) W art. 25 ust. 3 zamiast słów: „rocznie 3.600 złotych” wstawia się słowa: „miesięcznie 300 złotych”.

10) W art. 27 ust. 3 po słowach: „właściwa władza naczelną w porozumieniu z Ministrem Skarbu”; dodaje się słowa: „lub upoważniona przez władzę naczelną właściwa władza II instancji w porozumieniu z odnośną izbą skarbową”.

11) W art. 33 ust. 1 po wyrazach: „wydanemu na zasadzie art. 26 ust. 4” wstawia się wyrazy: „lub art. 27”.

12) Ust. 1 i 2 pkt. 6 art. 37 przenosi się jako ustępy 3 i 4 art. 52, natomiast wprowadza się do art. 37 pkt. 6 o następującem brzmieniu:

„Rada Ministrów określa warunki i tryb zaliczania do wysługi emerytalnej funkcjonariuszów państwowych okresu czynnej działalności, zmierzającej do odzyskania niepodległości Państwa Polskiego, oraz okresu odbywania kar, orzeczonych przez władze byłych państw zaborczych za taką działalność.”

13) W art. 38 lit. b) między wyrazami „dla pracy w szkolnictwie” a wyrazami „prywatnem lub w instytucji społecznej”, wstawia się wyrazy: „państwowem innych działów administracji, w szkolnictwie”.

14) W art. 48 ust. 1 skreśla się słowa: „10-cioletniej”, natomiast wstawia się słowa: „15-letniej”.

15) W art. 50 ust. 2 średnik, umieszczony na końcu pkt. c), zastępuje się przecinkiem, poczem dodaje się zdanie: „albo ze względów służbowych celem wyszkolenia w zakresie produkcji sprzętu wojskowego; zawodowy wojskowy winien za czas tego stanu nieczynnego uiścić opłaty emerytalne, przewidziane w art. 7”.

16) W art. 50 skreśla się ust. 5.

17) W art. 50 dodaje się nowy ustęp jako ostatni:

„Rada Ministrów określa warunki i tryb zaliczania do wysługi emerytalnej zawodowych wojskowych okresu czynnej działalności, zmierzającej do odzyskania niepodległości Państwa Polskiego, oraz okresu odbywania kar, orzeczonych przez władze byłych państw zaborczych za taką działalność”.

18) W art. 78 ust. 1 skreśla się wyrazy: „funkcjonariusza lub wojskowego zawodowego w stanie spoczynku”, a zamiast nich wstawia się wyraz: „emeryta”.

19) W art. 79 skreśla się wyrazy: „wadliwego lub nieprawdziwego wpisu do wykazu stanu służby”, a zamiast nich wstawia się wyrazy: „późniejszego przedstawienia dokumentów, dotyczących”.

20) W art. 81 skreśla się ust. 3 i 4.

21) W art. 84 ust. 1 dodaje się jako zdanie końcowe:

„Ustąpienie na rzecz Skarbu Państwa powyższych praw nie stanowi uiszczenia opłaty emerytalnej do Skarbu Państwa Polskiego w rozumieniu art. 7 ust. 1 ustawy”.

22) W art. 84 ust. 2 skreśla się zdanie ostatnie.

23) W art. 89 ust. 1 zamiast wyrazów: „emerytowanych funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych byłych państw zaborczych” wstawia się wyrazy: „emerytów, funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych byłych państw zaborczych, którym na mocy przepisów niniejszej ustawy służy prawo do uposażenia emerytalnego ze Skarbu Państwa”.

Art. 2. Emeryci, którym przed wejściem w życie ustawy z dnia 18 marca 1931 r. (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 170) został przyznany w myśl art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. z 1924 r. Nr. 6, poz. 46) dodatek na żonę, poślubioną po przejściu w stan spoczynku, tracą prawo do tego dodatku z dniem 1 kwietnia 1931 r.

Art. 3. Postanowienia art. 17 ust. 2 i art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. z 1924 r. Nr. 6, poz. 46) w brzmieniu ustawy z dnia 18 marca 1931 r. (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 170) mają zastosowanie, począwszy od dnia 1 kwietnia 1931 r. również do emerytów (wdów, sierot), którym uposażenie emerytalne (pensja wdowia, sieroca) zostało przyznane przed dniem 1 kwietnia 1931 r.

Art. 4. Funkcjonariusze państwowi i zawodowi wojskowi, którzy przed wstąpieniem do państwowej służby polskiej lub do służby w wojsku polskim pełnili służbę w byłych państwach zaborczych, podlegającą doliczeniu do wysługi emerytalnej na zasadzie art. 81 i 84 ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. z 1924 r. Nr. 6, poz. 46), winni najpóźniej do dnia 31 grudnia 1933 r. zgłosić swe prawa z tego tytułu i należycie je udokumentować. Przekroczenie tego terminu może być uwzględnione tylko, o ile samo zgłoszenie nastąpiło we właściwym czasie, a nieudowodnienie tej służby w zakreślonym terminie wywołane było okolicznościami niezależnymi od woli zainteresowanej osoby. Niezgłoszenie w powyżej oznaczonym terminie służby w b. państwie zaborczem, podlegającej doliczeniu do wysługi emerytalnej na zasadzie art. 81 i 84 ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r., powoduje utratę prawa do zaliczenia tej służby do wysługi emerytalnej.

Władze, wskazane w art. 27 ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych w brzmieniu, ustalonym niniejszą ustawą, w terminie do dnia 31 grudnia 1935 r. orzekną, czy zgłoszone i należycie udowodnione okresy służby w b. państwach zaborczych podpadają pod postanowienia art. 81 ust. 1 lub art. 84 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych i czy podlegają na zasadzie tych postanowień doliczeniu do wysługi emerytalnej.

Art. 5. Z zaopatrzenia emerytalnego (uposażenia emerytalnego, pensyj wdowich i sierocych), przyznanego przed wejściem w życie niniejszej ustawy, przy wypłatach miesięcznych rat, począwszy od raty za miesiąc maj 1932 r., potrącana będzie opłata w wysokości ośmiu procent (8%) należnego zaopatrzenia.

Opłata powyższa nie będzie pobierana od wdów i sierot, których zaopatrzenie, wymienione w ustępie poprzednim, nie przekracza: dla wdów — kwoty 50 zł (pięćdziesięciu złotych), dla sieroty zaś — kwoty 25 zł (dwudziestu pięciu złotych) miesięcznie.

Jeżeli przy zastosowaniu opłaty, oznaczonej w ust. 1, zaopatrzenie wdowy miało wynosić mniej aniżeli 50 zł, sieroty zaś mniej aniżeli 25 zł, opłata powyższa ulega zmniejszeniu do kwoty, o którą zaopatrzenie wdowy lub sieroty przekracza granice, oznaczone w ust. 2.

Postanowienia art. 5 ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. nie mają zastosowania do opłat, pobieranych na podstawie niniejszego artykułu.

Pobieranie opłaty, wprowadzonej niniejszym artykułem, ustaje z dniem 31 marca 1933 r.; postanowienie to nie dotyczy emerytów oraz wdów i sierot, otrzymujących zaopatrzenia emerytalne na zasadzie art. 82, 95, 102, 103 i 108 ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r.

Art. 6. Emeryci oraz wdowy i sieroty, którym zaopatrzenie emerytalne zostało przyznane przed wejściem w życie niniejszej ustawy, otrzymują to zaopatrzenie od dnia 1 kwietnia 1933 r. w wymiarze, ustalonym w art. 19 ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. w brzmieniu niniejszej ustawy (art. 1 pkt. 7); wysokość zaopatrzenia tych emerytów oraz wdów i sierot, którym zaopatrzenie emerytalne zostało przyznane za okres czasu krótszy aniżeli 15 lat, określa się według zasad zdania drugiego ustępu pierwszego art. 19 ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. w brzmieniu niniejszej ustawy (art. 1 pkt. 7).

Postanowienia poprzedniego ustępu nie dotyczą emerytów oraz wdów i sierot, otrzymujących zaopatrzenie emerytalne na zasadzie art. 82, 95, 102, 103 i 108 ustawy emerytalnej z dnia 11 grudnia 1923 r.

Postanowienia ustępu pierwszego nie dotyczą wdów i sierot, których zaopatrzenie, wymienione w tym ustępie, nie przekracza: dla wdów — kwoty 50 zł (pięćdziesięciu złotych), dla sieroty zaś — kwoty 25 złotych (dwudziestu pięciu złotych) miesięcznie.

Jeżeli po zastosowaniu postanowień ustępu pierwszego do wdów i sierot, których zaopatrzenie, wymienione w tym ustępie, przekracza 50 zł, względnie 25 zł, okazało się, że zaopatrzenie to miało wynosić mniej aniżeli 50 zł, względnie 25 zł, wdowa otrzymuje 50 zł, sierota zaś 25 zł.

Art. 7. Emeryci (wdowy, sieroty), do których zastosowano art. 2 ustawy z dnia 18 marca 1931 r. (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 170), będą otrzymywać zaopatrzenie emerytalne, począwszy od dnia 1 kwietnia 1933 r. za okres służby i pracy zawodowej, zaliczony im do wysługi emerytalnej przed wejściem w życie powołanej ustawy z dnia 18 marca 1931 r., przy równoczesnym zastosowaniu art. 6 niniejszej ustawy.

Art. 8. W wypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie, funkcjonariuszom państwowym i zawodowym wojskowym, którzy w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy pozostawali w służbie państwowej i posiadali co najmniej 10 lat służby względnie służby i pracy zawodowej, zaliczalnych z samego prawa do wysługi emerytalnej, w razie rozwiązania z nimi stosunku służbowego przed osiągnięciem wysługi emerytalnej, wymaganej na zasadzie art. 9 ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. w brzmieniu ustawy niniejszej, może być przyznane uposażenie emerytalne w drodze uchwały Rady Ministrów na wniosek właściwej władzy naczelnej za zgodą Ministra Skarbu.

Osobom, o których mowa w ustępie pierwszym, uposażenie emerytalne zostanie wymierzone według zasad, przewidzianych w art. 19 ust. 1 zdanie 2 ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. w brzmieniu ustawy niniejszej (art. 1 pkt. 7).

Wdowy i sieroty po osobach, wymienionych w ust. 1, mają prawo do zaopatrzenia z mocy samej ustawy w wysokości, określonej art. 61, względnie art. 62 ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. przy uwzględnieniu zasad, przewidzianych w art. 19 ust. 1 zdanie drugie ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. w brzmieniu ustawy niniejszej (art. 1 pkt. 7).

Funkcjonariusze państwowi i zawodowi wojskowi, którzy w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy pozostawali w służbie państwowej i posiadali co najmniej 10 lat służby, względnie służby i pracy zawodowej, zaliczalnych z samego prawa do wysługi emerytalnej, a z którymi zostanie rozwiązany stosunek służbowy przed osiągnięciem przez nich wysługi emerytalnej, wymaganej na zasadzie art. 9 ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r., w brzmieniu ustawy niniejszej (art. 1 pkt. 4), uzyskują prawo do uposażenia emerytalnego według zasad, przewidzianych w art. 19 ust. 1 zdanie drugie ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. w brzmieniu ustawy niniejszej (art. 1 pkt. 7) od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu ukończenia przez byłego funkcjonariusza państwowego lub byłego zawodowego wojskowego 60 roku życia w przypadkach, gdy były funkcjonariusz państwowy lub zawodowy wojskowy nie uzyskał z tytułu swej późniejszej służby lub pracy, pełnionej po rozwiązaniu z nim stosunku służbowego, jakiegokolwiek innego zaopatrzenia, oraz gdy za tego byłego funkcjonariusza państwowego, względnie byłego zawodowego wojskowego, nie przekazano ze Skarbu Państwa składki ubezpieczeniowej na mocy art. 7 ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r.

Art. 9. Funkcjonariusze państwowi, podlegający tymczasowym przepisom służbowym dla urzędników państwowych z dnia 11 czerwca 1918 r. (Dz. P. K. P. Nr. 6, poz. 13), którzy w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy posiadają co najmniej 10 lat służby, względnie służby i pracy zawodowej, zaliczalnych do emerytury, a zostaną zwolnieni ze służby przed nabyciem prawa do uposażenia emerytalnego, mają prawo do odprawy w wysokości sześciomiesięcznego uposażenia, pobieranego ostatnio w służbie czynnej.

Funkcjonariusze, którym na zasadzie postanowienia ustępu poprzedniego została przyznana odprawa, nie mają prawa do innej odprawy.

Art. 10. Orzeczenia, przewidziane w art. 27 ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r., wydaje Minister Skarbu lub upoważniona przez Ministra Skarbu władza skarbową II instancji. Od orzeczeń władzy skarbowej II instancji zainteresowana osoba może wnieść odwołanie w terminie trzydziestodniowym.

W innych przypadkach, w których ustawa z dnia 11 grudnia 1923 r. przewiduje co do funkcjonariuszów państwowych (wdów i sierot po nich) wydawanie orzeczeń przez właściwą władzę naczelną w porozumieniu z Ministrem Skarbu lub za zgodą Ministra Skarbu, orzeczenia te wydaje Minister Skarbu na wniosek właściwej władzy naczelnej, wyjąwszy przypadki, przewidziane w art. 22 ust. 3, art. 24 ust. 1 pkt. 1, art. 27 ust. 3, art. 70 ust. 3 i 4, art. 72 ust. 3 i art. 73 ust. 1 lit. a), w których decyduje wyłącznie Minister Skarbu.

W przypadkach, przewidzianych w art. 22 ust. 3, art. 24 ust. 1 pkt. 1, art. 70 ust. 3 i 4, art. 72 ust. 3 i art. 73 ust. 1 lit. a), decyduje wyłącznie Minister Skarbu również względem emerytowanych zawodowych wojskowych (wdów i sierot po nich).

Postanowienia niniejszego artykułu dotyczą również orzeczeń, wydawanych po wejściu w życie niniejszego przepisu w sprawach, wszczętych przed jego wejściem w życie.

Termin przejęcia czynności, określonych w niniejszym artykule, przez Ministra Skarbu ustali Prezes Rady Ministrów w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 11. W art. 25 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 września 1926 r. o utworzeniu przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe” (Dz. U. R. P. z 1930 r. Nr. 89, poz. 705) po słowach: „i ich rodzin” skreśla się przecinek i następujące po nim słowa: „przy przestrzeganiu zasady nieukracania praw, dotychczas nabytych”.

Art. 12. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Prezesowi Rady Ministrów i Ministrowi Skarbu oraz innym ministrom we właściwym każdemu z nich zakresie działania.

Zarazem upoważnia się Ministra Skarbu do ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jednolitego obowiązującego tekstu ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. z 1924 r. Nr. 6, poz. 46), z uwzględnieniem zmian tekstów, wprowadzonych późniejszymi ustawowymi przepisami i niniejszą ustawą.

Art. 13. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1932 r., przyczem jednak zmiany, wprowadzone w art. 1 pkt. 5, 8, 9 i 21 niniejszej ustawy, obowiązują od dnia 1 kwietnia 1931 r.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *A. Prystor*

Minister Skarbu: *Jan Piłsudski*